

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

МАТЕРІАЛИ ДРУГОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

"ІННОВАЦІЇ В САДІВНИЦТВІ"

22 березня 2018 року

<http://sad.udau.edu.ua/>

За достовірність опублікованих матеріалів відповідальність несуть автори.
Видається в авторській редакції

Умань
Видавець «Сочінський М. М.»
2018

УДК 634

МЗ4

МЗ4

Матеріали другої міжнародної наукової Інтернет-конференції "Інновації в садівництві" 22 березня 2018 року./ Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2018. - 30 с.

ISBN 978-966-304-261-9

Збірник містить доповіді науковців, які було презентовані в секціях "Селекція, сортовичення та сортознавство", "Розсадництво", "Агротехніка, агрохімія, зрошення, захист рослин", на Другій міжнародній науковій Інтернет-конференції "Інновації в садівництві", що відбулася 22 березня 2018 року в Уманському національному університеті садівництва.

Розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів та фахівців, які займаються питаннями розвитку садівничої та суміжних галузей.

З доповідями можна ознайомитися та обговорити на сайті "Конференція On-Line (Кафедра плодівництва і виноградарства)".
Режим доступу до ресурсу: <http://sad.udau.edu.ua>.

УДК 634

ЗМІСТ

СЕЛЕКЦІЯ, СОРТОВИВЧЕННЯ ТА СОРТОЗНАВСТВО

*Яковенко Р. В.,
Чепурний В. Г.,
Шахворост Л. О.* ПРОДУКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СОРТІВ АГРУСУ
В УМОВАХ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ 4

Телепенько Ю. Ю. РОСТОВІ ПРОЦЕСИ ОЖИНИ (*RUBUS L.*) ЗА
УМОВ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ 6

Слободяник Л. М. ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ДЕРЕВ
ІНТРОДУКОВАНИХ СОРТІВ ЯБЛУНІ НА
ПІДЩЕПІ М.26 10

РОЗСАДНИЦТВО

*Шарапанюк О. С.,
Мельник О. В.* ОБЛИСТЯНІСТЬ МАТОЧНИХ РОСЛИН
ПІДЩЕП ЯБЛУНІ М.9 ЗАЛЕЖНО ВІД
СУБСТРАТУ ДЛЯ ПІДГОРТАННЯ 13

*Пелехата Н. П.,
Пелехатий В. М.* ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛИСТОВОГО АПАРАТУ
ПІДЩЕПИ УУПРОЗ-6 У ВІДСАДКОВОМУ
МАТОЧНИКУ 16

*Прокопенко Н. А.,
Шемякін М. В.,
Майборода В. П.* ДІАМЕТР КОРЕНЕВОЇ ШИЙКИ КЛОНОВОЇ
ПІДЩЕПИ ЯБЛУНІ М.9 ЗА РІЗНИХ РЕЖИМІВ
ЗРОШЕННЯ ТА СУБСТРАТІВ ДЛЯ
ПІДГОРТАННЯ 20

АГРОТЕХНІКА, АГРОХІМІЯ, ЗРОШЕННЯ, ЗАХИСТ РОСЛИН

Буцик Р. М. ПРОДУКТИВНІСТЬ СУНИЦІ ЗАЛЕЖНО ВІД
ВИДУ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ 23

Чаплюцький А. М. ПРОДУКТИВНІСТЬ НАСАДЖЕНЬ ЯБЛУНІ
ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБУ І СТРОКУ
ОБРИЗУВАННЯ 25

*Заморський В.В.,
Кисіль М. І.* РІСТ І ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ
ВИНОГРАДУ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБУ
ФОРМУВАННЯ 27

ДІАМЕТР КОРЕНЕВОЇ ШИЙКИ КЛОНОВОЇ ПІДЩЕПИ ЯБЛУНІ М.9 ЗА РІЗНИХ РЕЖИМІВ ЗРОШЕННЯ ТА СУБСТРАТІВ ДЛЯ ПІДГОРТАННЯ

ПРОКОПЕНКО Н. А., викладач⁴

ШЕМЯКІН М. В., кандидат с. г. наук, доцент

Кафедра геодезії, картографії і кадастру

МАЙБОРОДА В. П., кандидат с. г. наук, доцент

Кафедра плодівництва і виноградарства

Уманський національний університет садівництва, м. Умань

Анотація. Наведено результати досліджень впливу глибини промочування ґрунту у маточнику клонових підщеп яблуні М.9 RN-29 за підгортання різними субстратами на діаметр кореневої шийки відсадків. Відмічено стійку закономірність збільшення діаметра відсадків на зрошуваних ділянках відносно незрошуваних ділянок за використання якості субстрату тирси. Найкращі показники на ділянках підгорнутих ґрунтом чи тирсою спостерігались за промочування ґрунту на глибину 0–20 см.

Для інтенсифікації садівництва необхідно впроваджувати сади, які забезпечують ранні і високі врожаї, високу продуктивність праці, якість продукції. Для цього необхідно використовувати якісний садивний матеріал на клонових підщепах [1, 3]. Вода є лімітуючим фактором, особливо в зоні нестійкого зволоження з частими посушливими періодами впродовж вегетації рослин. Однак, за сучасного стану економіки, дефіциту води та енергетичних ресурсів, екологічних стресів важливе практичне значення набувають питання оптимізації режимів зрошення плодових культур [8]. Забезпечення оптимального водного режиму кореневмісного шару ґрунту відсадковому маточнику є необхідним агротехнічним заходом, що сприяє обкоріненню підгорнутих пагонів, а значить ефективності вирощування клонових підщеп [2]. Разом з тим, на ґрунтах важкого гранулометричного складу нестача доступної вологи та різкі її коливання негативно впливають на вихід якісного підщепного матеріалу. І тому, одержання високоякісного стандартного підщепного матеріалу на зрошуваних землях потребує цілеспрямованого регулювання факторів життя рослин, у тому числі шляхом підбору субстрату для підгортання відсадкового маточника [3, 7]. Для забезпечення маточника вологою необхідно знати кількість та інтенсивність надходження і витрати води, що дає можливість якісно впливати на продуктивність рослин [5]. Відповідно до вимог державного стандарту ГСТУ 01.1-37-169:2004 діаметр умовної кореневої шийки для першосортних відсадків має становити 8–12 мм, другосортних 6–8 мм [6]. Адже, стандартні відсадки клонових підщеп яблуні

⁴Науковий керівник – канд. с-г. наук, доцент М. В. Шемякін.

повинні мати оптимальну товщину умовної кореневої шийки, що сприятиме кращому приживленню заоккульованих вічок, росту та виходу якісних саджанців.

Метою досліджень є оптимізації режиму зрошення у відсадковому маточнику клонових підщеп яблуні М.9 RN-29 задля підвищення якості підщепного матеріалу.

Впродовж 2008–2010 років вивчали вплив зрошення на діаметр кореневої шийки відсадків за промочування ґрунту на глибину 20 і 40 см у відсадковому маточнику клонових підщеп підгорнутого тирсою. За контроль слугувало підгортання маточних рослин ґрунтом без поливу.

Діаметр відсадків – один із основних показників якості підщеп, який у подальшому визначає силу розвитку саджанців у розсаднику і скороплідність плодкових насаджень.

Протягом досліджуваних років (2008–2010 рр.) відмічене істотне переважання досліджуваних варіантів відносно контролю (табл. 1). Найбільший діаметр відсадків відмічено у 2010 році за використання тирси в якості субстрату для підгортання, і промочування ґрунту на глибину 20 см (9,7 мм). Відсадки були найтоншими у 2009 році на незрошуваних варіантах, де підгортання здійснювали ґрунтом (6,1 мм).

Таблиця 1

Діаметр кореневої шийки підщеп М.9 залежно від субстрату для підгортання та глибини промочування ґрунту, мм

Субстрат для підгортання	Глибина промочування, см	2008 р.	2009 р.	2010 р.
Ґрунт	Без зрошення (контроль)	7,6	6,1	6,8
	40 см	8,4	7,5	9,0
	20 см	9,2	8,0	9,4
Тирса	Без зрошення	8,0	6,7	7,2
	40 см	8,8	8,3	9,5
	20 см	9,5	9,1	9,7
<i>НІР_{0,5}</i>		0,4	0,4	0,4

Усереднення одержаних впродовж досліджуваних років результатів дозволило виявити, що мінімальне нарощування діаметра кореневої шийки відсадки М.9 мали за підгортання ґрунтом на незрошуваних ділянках. Проведення поливів суттєво збільшувало діаметр відсадків. Помічено, що коли змочування зосереджувалося на глибині 20 см, відсадки однаково добре потовщувалися і за підгортання ґрунтом, і за підгортання тирсою.

Висновки. За умови зрошення відсадки підщепи яблуні М.9 RN-29 краще потовщуються, особливо за підгортання тирсою. Збільшення показника в

більшій мірі залежало від глибини промочування ґрунту. Найбільш ефективними були поливи з глибиною промочування ґрунту 20 см.

Література

1. Гулько І. П. Клонові підщепи яблуні. Київ : Урожай, 1992. 160 с.
2. Гулько Б. І. Продуктивність маточника клонових підщеп на Львівщині. *Новини садівництва*. 1999. № 2. С. 17–18.
3. Гулько Б. І. Господарсько-біологічна оцінка клонових підщеп яблуні в умовах західного Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук : 06.01.07. Нац. аграр. ун-т. Київ, 2003. 19 с.
4. Богодьорова Л. В. Влияние способов размножения на продуктивность маточника клоновых подвоев яблони. *Садівництво*. 1998. Вип. 46. С. 162–163.
5. Водяницький В. И. Режимы капельного орошения яблоневых садов. *Садоводство и виноградарство*. 2002. № 6. С. 4–6.
6. ГСТУ 01.1-37-169:2004. Підщепи плодкових порід. Загальні технічні умови. [Чинний від 10-01-2005]. Вид. офіц. Київ : ДЦУкрагрозстандартсертифікація, 2004. 4 с.
7. Майборода В. П., Мельник О. В., Шемякін М. В., Карпенко В. П. Водно-фізичні властивості мікробіологічна заселеність субстратів у маточнику клонових підщеп яблуні. *Збірник наукових праць Уманської ДДА*. Умань, 2001. С. 101–112.
8. Шемякін М. В., Кирилук В. П. Складові водоощадливого режиму зрошення інтенсивних насаджень яблуні за краплинного способу поливу. *Вісник Уманського національного університету садівництва*. 2017. № 1. С. 82–89.

Prokopenko N. A., Shemyakin M. V., Maiboroda V. P. Diameter of root neck of clonal rootstock apple M.9 for different irrigation regimes and substrates for submergence.

Abstract. The results of investigations of the influence of the depth of soil soaking in the mother plantations of the clonal rootstock of apple M.9 RN-29 for submergence by different substrates on the diameter of the root neck are given. A consistent pattern of increasing the diameter of the root neck are given on the irrigated areas of relatively non-irrigated areas for use as substrate of the sawdust. The best indices on areas covered with soil or sawdust were observed to soak up the soil at a depth of 0-20 cm.

Прокопенко Н. А., Шемякин М. В., Майборода В. П. Диаметр корневой шейки клоновых подвоев яблони М.9 при различных режимах орошения и субстратах для окучевания.

Аннотация. Приведены результаты исследований влияния глубины промачивания почвы в маточнике клоновых подвоев яблони М.9 RN-29 при окучевании различными субстратами на диаметр корневой шейки отводков. Отмечено устойчивую закономерность увеличения диаметра отводков на орошаемых участках относительно неорошаемых при использовании в качестве субстрата опилок. Лучшие показатели на участках окученных почвой или опилками наблюдались при промачивании почвы на глубину 0-20 см.

* * * * *